

دوره یازدهم قانون گذاری

جلسه ۱۰۶

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

بالتصام متن قوانین

پنجشنبه ۱۵ شهریور ماه ۱۳۱۸

شماره مسلسل - ۸۹۵

چاپخانه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه ۱۵ شهریور ماه ۱۳۱۸

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تصویب لایحه دو فقره اعتبار جهت مجلس شورای ملی
- ۳ - شور و تصویب لایحه اصول محاکمات مدنی از ماده ۶۱۱
- ۴ - تقدیم لایحه مربوط به تقسیم محصولات زراعتی بین مالک و وزارت
- ۵ - بقیه شور اصول محاکمات مدنی و تصویب مواد ۶۷۸ - ۶۸۳
- ۶ - تصویب شانزده فقره محاسبات
- ۷ - موقوفه و کسور و جسد و مستحقان جسد

(مجلس دو ساعت پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس يك شنبه ۱۱ شهریور ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

- ۱ - تصویب صورت مجلس [رئیس - در صورت مجلس خطری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد .]
- ۲ - تصویب لایحه دو فقره اعتبار جهت مجلس شورای ملی [رئیس - گزارش کمیسیون محاسبات راجع بدو فقره اعتبار جهت مجلس شورای ملی قرائت میشود : کمیسیون محاسبات لایحه شماره ۶۵۶ کار پردازی مجلس شورای ملی راجع به مبلغ دو بیست و یازده هزار ریال اعتبار از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی]
- ۳ - تصویب لایحه دو فقره اعتبار جهت مجلس شورای ملی [رئیس - گزارش کمیسیون محاسبات راجع بدو فقره اعتبار جهت مجلس شورای ملی قرائت میشود : کمیسیون محاسبات لایحه شماره ۶۵۶ کار پردازی مجلس شورای ملی راجع به مبلغ دو بیست و یازده هزار ریال اعتبار از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی]

پرو عین مذاکرات مشروح یکصد و شصت و ششمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری (مطابق قانون در آذر ماه ۱۳۲۰) اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین با اجازه - آقایان : آقبال - ابواب یزدی -

غائبین بی اجازه - آقایان : افشاری - تقی الاسلامی - اردبیلی - امیر ابراهیمی - مکر - انشار - دستاوی - معین - مؤید قوامی - حاج همت - هدایت - حبیبی - شجاع - دکتر نیرومند - دکتر اهری - رهبری - غازی - سبزواری - دکتر ضیاء - شهسواری - مؤید آشتی - مصطفی - میرزائی - توانا - نواب - دبیرسهرابی - فاطمی - ایزدی - مجله ضیائی - دهستانی - محمد تقی اسفندیاری - محمد حسنک - یکمور - قراقرز - اورات - خلیل حریری - دکتر طاهری -

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : رشوی - دکتر ادوم - کاشف - ایقوانی - و کلبی -

و هزینه ماشین آلات و مبلغ هشتاد و پنج هزار ریال کمک به هزینه جشن ها از وزارت دارائی دریافت نماید.

رئیس - مذاکره در ماده واحده است (اظهار شد - مخالفی نیست) رأی میگیریم - موافقین و رفق سفید خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۷۸ و رفق سفید شماره شد)
رئیس - عده حاضر ۸۴ با اکثریت ۸۷ رأی تصویب شد
[۳ - شور و تصویب لایحه اصول محاکمات مدنی از ماده ۶۱۱]

رئیس - بقیه شور دوم لایحه اصول محاکمات مدنی ، ماده ۶۱۱ خوانده میشود :

باب ششم - در مواعد
فصل اول - در تعیین و حساب مواعد

ماده ۶۱۱ - مواعیدی را که قانون معین نکرده دادگاه معین خواهد کرد و مواعیدی را که دادگاه معین میکند باید موافقت داشته باشد با امکان انجام امری که برای آن مواعد معین تعیین و مواعد سال یا ماه یا هفته یا روز معین خواهد شد
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۱۲ .

ماده ۶۱۲ - سال دوازده ماه است - ماه مطابق با ماه شمسی است و کسری آن از قرار ماهی سی روز حساب میشود - هفته هفت روز تمام و روز بیست و چهار ساعت است .

رئیس - موافقین با ماده ۶۱۲ برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۱۳ :

ماده ۶۱۳ - هر گاه روز آخر مواعد مضایف شود یا روز تعطیل ادارت آنروز که تعطیل است بحساب نیاید و روز آخر مواعد روزی خواهد بود که ادارت بعد از تعطیل باز میشود .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده ۶۱۴ :

ماده ۶۱۴ - مواعیدی که ابتداء آن تاریخ ابلاغ یا اعلام است روز ابلاغ و اعلام و همچنین روز اقدام جزء مدت محسوب نمیشود .

رئیس - موافقین برخیزند (جمعی قیام کردند) تصویب شد . ماده ۶۱۵ :

ماده ۶۱۵ - هر گاه اقامتگاه اصحاب دعوی خارج از مقر دادگاه باشد بر مواعد قانونی نسبت یکسانی که اقامتگاه آنها در داخله کشور است از قرار هرسی و شش کیلومتر بگروز علاوه میشود .

کسر از سی و شش کیلومتر در صورتیکه کمتر از هجده کیلومتر باشد بحساب نیاید و اگر هجده کیلومتر یا زیاد تر باشد بگروز برای آن منظور میشود و اگر اقامتگاه اصحاب دعوی در خارج باشد مواعد دومه و برای کشور های دیر مثل (امریکا - خاور دور - اقیانوسیه) سه ماه است .

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده ۶۱۶ :

ماده ۶۱۶ - هر گاه در روزی که برای حضور اصحاب دعوی در دادگاه معین شده دادگاه مانعی برای رسیدگی داشته باشد انقضاء مدت روزی خواهد بود که دادگاه برای رسیدگی معین کرده و حاضر باشد .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده ۶۱۷ :

ماده ۶۱۷ - مواعیدی که دادگاه روز و تاریخ انقضاء آنرا معین کرده است در همان روز و تاریخ منقضی میشود .

اسامی موافقین - آقایان : مقدم - عباس محمودی - کاشف - مشار - اعتبار - محمد تقی شيرازی - محمد تقی ربیعی - طالش - بیات ما گو ملکزاده آملی - اوجندی - خلیلی - خلایق - آصف - مزدهی - معتمدی - ساکینان - ایراهیمی ربکی - جعفر اسمعانی - د کتر ملکزاده - ضهر اچی د کتر لقمان - جهانتاهی - شاهنک - محمد طباطبائی - محمد وکیل - بازسا - بوداقیان - حسنعلی دولتتاهی - مختار مشیر دوابی - اعظم زنگنه ملابری - موسی مرآت - د کتر سنک - د کتر غنی - د کتر قزلباغ - د کتر سمیعی - نائینی - نراقی - خیرعلی طویع - تربیت - دادور - دهستانی ملکدینی - کودرزی - عبداله ناهید - نمازی - شاهوردی - ایراهیمی سمیعی - توانا - بیکور - معصوم سنگ - مولوی - هدایت الله پالیزی - مهدوی خواجه نوری - مسعودی خراسانی - مرآت استفاداری - کیخسرو شاهنک - روحی - حمزه تاش - لاریجانی - صفوی - جرجانی - بیات - حدیری آزادی - مؤید احمدی - صفاری - نجیر فرمند - محمود عزیزی - کازرونیان - ذوالقدر - رشیدی - صادق خواجوی - جعفر ناهی - عطاء الله پالیزی - هرازا

رئیس - موافقین با ماده ۶۱۷ برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۱۸ : خوانده میشود .

فصل دوم - در دادل مهلت و تجدید مواعد
ماده ۶۱۸ - دادن مهلت در مواعیدی که از طرف دادگاه معین میشود فقط یکدفعه جایز است باستثنای دو مورد زیر :
۱ - در صورت تراشی متداعین یا اصحاب دعوی .

۲ - در صورتیکه درخواست کننده مهلت ثابت نماید که عدم انجام کاری که دادگاه خواسته است بواسطه حدوث مواعیدی بوده که دفع آن مواعد در حیطه اقتدار درخواست کننده نبوده است .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۱۹ :

ماده ۶۱۹ - تجدید مدت قانونی در مورد اعتراض بحکم غیابی و شکایت پژوهشی و فرجامی و اعاده دادرسی نسبت بحکم و قرار دادگاه ممنوع است مگر در موردیکه قانون تصریح نماید .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده ۶۲۰ :

ماده ۶۲۰ - دادن مهلت پس از انقضای مواعدیکه در قانون معین شده در غیر موارد مذکور در ماده فوق وقتی قبول نمیشود که بدادگاه ثابت شود که در انلام مهلت سهوا یا خطائی شده که بان جهت استناد از مهلت ممکن نبوده است و یا درخواست کننده مهلت ثابت نماید که عده استناد از مواعد بواسطه مواعیدی بوده که رفع آن مواعد در حیطه اقتدار درخواست کننده نبوده است .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۲۱ :

ماده ۶۲۱ - بیماری اصحاب دعوی را با امکان توکیل نمیتوان موجب عدم استفاده از مواعد و جهت استمهال قرار داد .

رئیس - موافقین برخیزند (جمع کثیری برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۲۲ :

ماده ۶۲۲ - در صورت قبول درخواست کننده مواعد جدیدی معین میشود و این مواعد نباید بیش از مواعدیکه قانوناً مقرر است باشد .

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۲۳ :

باب هفتم - در سازش
ماه ۶۲۳ - در هر مرحله از مراحل و هر دور از ادوار دادرسی حقوقی طرفین دعوی میتوانند متازعه خود را به سازش خاتمه دهند .

رئیس - موافقین با این ماده برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۲۴ خوانده میشود :

ماده ۶۲۴ - سازش اصحاب دعوی در مرحله رسیدگی فرجامی باعث موقوف شدن رسیدگی فرجامی نخواهد شد و طرفین میتوانند نتیجه سازش خود را بدان گامیکه از حکم آن رسیدگی فرجامی خواسته شده و یا در صورت نقض رسیدگی بان دادگاه ارجاع گردید و یا دادگاه صالح دیگر اظهار نمایند .

حکمی که بعد از وقوع صلح از دیوان کشور صادر میشود اثری برای اصحاب دعوی نداشته و فقط برای محافظت قانون است .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۲۵ :

ماده ۶۲۵ - در صورتیکه در داد رسمی مدعی یا مدعی علیه متعذر باشد هر کدام از آنان میتوانند علیحده از سایرین با طرف یا اشخاصی که طرف هستند سازش نمایند .

رئیس - موافقین برخیزند (جمع زیادی برخاستند) تصویب شد . ماده ۶۲۶ :

ماده ۶۲۶ - سازش دعوی بین طرفین یا در دفتر اسناد رسمی واقع میشود و یا در دادگاه و نیز ممکن است سازش در خارج از دادگاه واقع شده و صلح نامه غیر رسمی باشد .

رئیس - موافقین قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . ماده ۶۲۷ خوانده میشود :

ماده ۶۲۷ - هرگاه سازش در دفتر اسناد رسمی واقع شده باشد دادگاه ختم امر را بموجب سازش در پرونده کار قید نمینماید و اجرای آن تابع مقررات راجع باجراء مفاد اسناد لازم الاجراء خواهد بود.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۲۸:

ماده ۶۲۸ - هرگاه سازش در دادگاه واقع شود دادگاه پس از خولستن توضیحات لازمیه نسبت بموضوع سازش و شرایط آن سازش را بشرقیه که واقع شده است در صورت مجلس نوشته و این صورت بامضای دادرس دادگاه و طرفین می رسد.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۲۹:

ماده ۶۲۹ - هرگاه سازش در خارج از دادگاه واقع شده و صلح نامه غیر رسمی باشد طرفین باید در دادگاه حاضر شده و بصحت آن اقرار نمایند. اقرار طرفین در صورت مجلس نوشته شده و بامضای دادرس دادگاه و طرفین می رسد.

رئیس - موافقین باین ماده برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

ماده ۶۳۰ - مفاد صلح نامه که مطابق دو ماده فوق تنظیم میشود نسبت بطرفین و وراثت و قائم مقام آنها نافذ و معتبر است و مانند احکام دادگاه های دادگستری بموقع اجرا گذاشته میشود اعم از اینکه مورد سازش بمسوج بدستوائی مطروحه بوده یا شامل دعاوی یا امور دیگری باشد.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳۱:

ماده ۶۳۱ - هرگاه سازش نشود گذشت هائی که طرفین هنگام تراضی سازش کرده اند لازم الرعایه نیست.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳۲:

باب هشتم - در داورى
ماده ۶۳۲ - کليه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوی را دارند

درخواست نماید که داور خود را معین و معرفی کند در این صورت طرف مکلف است که در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اظهارنامه و یا رعایت مدت مسافت داور خود را معین و اعلام کند و هرگاه تا انقضای مدت مذکور اقدام نمود دادگاهی که صلاحیت رسیدگی بموضوع اختلاف را دارد بدرخواست ظرفی که داور خود را معین کرده است داور ظرف دیگر را معین خواهد نمود.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳۳:

ماده ۶۳۳ - متعاملین میتوانند در ضمن معامله یا بموجب قرارداد علیحده ملتزم شوند که در صورت بروز اختلاف بین آنها رفع اختلاف بداورى بعمل آید و نیز میتوانند داور یا داورهای خود را قبل از تولید اختلاف معین کنند معذالك در مورد معاملات واقع بین اتباع ایران و اتباع خارجه طرف ایرانی نمیتواند مادام که اختلاف تولید نشده است پنجمی از اجزاء ملتزم شود که در صورت بروز اختلاف حل آنرا بداورى يك یا چند نفر و یا بداورى هیئتی رجوع نمایند که آن شخص یا اشخاص و یا آن هیئت دارای همان تابعیت باشد که طرف معامله دارد و هر قرار دادی که مخالف این حکم باشد در قسمتی که مخالفت دارد باطل و بلا اثر است.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳۴:

ماده ۶۳۴ - در قرار داد داورى باید نکات زیر ذکر شود.
۱ - مشخصات طرفین و داورها از نام و نام خانوادگی و غیره بطوریکه رافع اشتباه باشد.
۲ - موضوع اختلاف که باید بطریق داورى قطع شود.
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۶۳۵:

ماده ۶۳۵ - در مورد ماده ۶۳۳ هرگاه طرفین داور یا داور هائی خود را در ضمن معامله یا قرار داد معین نکرده باشند و در موقع بروز اختلاف یکطرف داور خود را معین ننماید طرف دیگر میتواند داور خود را معین کرده بوسیله اظهارنامه رسمی او را بطرف مقابل معرفی و

ماده ۶۳۶ - در مورد ماده قبل هرگاه نسبت باین معامله یا قرارداد راجعه بداورى بین طرفین اختلافی باشد دادگاه قبلاً بان رسیدگی کرده پس از اجراء معامله و قرارداد داور منتخب را معین مینماید ولی مادام که داور معین از طرف دادگاه بداور طرف ابلاغ نشده است طرف متبوع میتواند داور خود را معین و معرفی کند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۶۳۷:

ماده ۶۳۷ - ترتیب مذکور در دو ماده فوق در موارد زیر نیز رعایت خواهد شد.
۱ - هرگاه بموجب قرار داد بین طرفین حل اختلاف باید بداور واحد رجوع شود و طرفین نخواهند یا نتوانند در انتخاب داور نامیده تراضی نمایند.

۲ - در صورتیکه داور یکی از طرفین فوت شود یا استعفا دهد و طرف نامبرده نخواهد جانشین او را معین کند.
۳ - در صورتیکه طرفین نخواهند یا نتوانند در انتخاب داور ثالث تراضی نمایند.

۴ - در صورتیکه انتخاب داور ثالث بشخصی واگذار شده و آن شخص از تعیین داور امتناع نماید و یا تعیین داور از طرف او غیر ممکن باشد.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳۸:

ماده ۶۳۸ - دادگاه صلاحیت دار برای تعیین داور

دادگاهی است که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوی را دارد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳۹:

ماده ۶۳۹ - هرگاه ضمن معامله یا بر حسب قرار داد علیحده طرفین ملتزم شده باشند که در صورت بروز اختلاف بین آنها شخص معینی داورى نماید و آن شخص نخواهد یا نتواند بعنوان داورى رسیدگی کند رسیدگی باختلاف راجع بدادگاه صلاحیت دار خواهد بود مگر آنکه تراضی بداورى دیگری شود.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۰:

ماده ۶۴۰ - هرگاه در قرار داد داورى عده داورها معین نشده باشد و طرفین نتوانند در تعیین عده داورها توافق کنند هر یک از طرفین باید بکنفر داور اختصاصی و هر دو متفقاً يك نفر داور ثالث معین کنند.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۱:

ماده ۶۴۱ - در غیر مواردیکه طرفین در ضمن معامله یا بر حسب قرارداد علیحده ملتزم شده اند که در صورت بروز اختلاف بین آنها شخص معینی داورى نماید اگر در قرارداد داورى مدت اختیار داورها معین نشده باشد مدت دو ماه خواهد بود و ابتدای آن از روزی است که تمام داورها کتباً قبول داورى را کرده اند.

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۲:

ماده ۶۴۲ - در موردی که دادگاه بجای طرفین یا یکی از آنها تعیین داور میکند باید از بین لاقابل داوران عدهایکه برای داورى لازم است و واجد شرایط مقرر هستند داور یا داورهای لازم را بطریق قرعه معین نماید.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۳:

ماده ۶۴۳ - اشخاصی که بواسطه محکومیت جنائی یا

بحکم دادگاه چنانچه از حق داورى محروم هستند نمی توان بداورى معین کرد ولو بتراضی.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۳:

ماده ۶۴۴ - اشخاص مذکور زیر بوسیله قرعه بداورى انتخاب میشوند.

۱ - کسانی که سن آنها کمتر از سی باشد.

۲ - کسانی که در مقر دادگاهی که داور را معین میکند مقیم یا ساکن نیستند.

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۵:

ماده ۶۴۵ - اشخاص مذکوره زیر را نمیتوان بقید قرعه بسعت داور مشترک معین کرد مگر بتراضی طرفین.

۱ - کسی که در دعوی ذینفع باشد.

۲ - اشخاصیکه با یکی از اصحاب دعوی قرابت نسبی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم دارند.

۳ - کسی که قیم یا کفیل یا وکیل یا مباشر امور یکی از اصحاب دعوی است یا یکی از اصحاب دعوی مباشر امور اوست.

۴ - کسی که خود یا زوجه اش وارث یکی از اصحاب دعوی است.

۵ - کسی که با یکی از اصحاب دعوی یا با اشخاصیکه قرابت نسبی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم با یکی از اصحاب دعوی دارند دادرسی جزائی یا جنجالی سابقا یا فعلا داشته باشد.

۶ - کسی که شخصا یا زوجه او و یا یکی از اقربای نسبی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم او با یکی از اصحاب دعوی یا زوجه او یا یکی از اقربای نسبی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم او دادرسی مدنی دارد.

۷ - قضات و صاحب منصبان دادسرا و حکام و سایر کارمندان دولت در حوزه مأموریت آنها.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۶:

ماده ۶۴۶ - در صورتیکه داور بقرعه معین شود هر يك از طرفین حق دارد از تاریخ اعلام در جلسه در صورت حضور و از تاریخ ابلاغ تا ده روز در صورت غیبت داور تعیین شده را رد کند مگر اینکه موجبات رد بعداً حادث شود که در اینصورت ابتداء مدت روزی است که علت رد حادث گردد - دادگاه پس از وصول اعتراض رسیدگی کرده هر گاه اعتراض را وارد دید داور دیگری را بجای داور مرعوم معین میکند.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۷:

ماده ۶۴۷ - دادگاه پس از تعیین داور و رفقای مشتمل بر نام و مشخصات طرفین و موضوع دعوی و نام داورها و مدت داورى در صورتیکه معین شده باشد تنظیم نموده و بداورها ابلاغ مینماید.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۸:

ماده ۶۴۸ - بعد از تعیین داور با داورها طرفین حق عزل آنها را ندارند مگر بتراضی یکدیگر.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴۹:

ماده ۶۴۹ - پس از قبول داورى داورها حق استعفا ندارند مگر در صورت داشتن عذر موجه از قبیل مسافرت یا ناخوشی و امثال آن - داورى که بدون داشتن عذر موجه استعفاء دهد تا پنج سال به قرعه بداورى معین نخواهد شد.

تبصره - هر گاه یکی از داورهای اختصاصی در ثلث آخر مدت داورى استعفا بدهد استعفای او کانام بکن و در حکم مانع خواهد بود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۰:

ماده ۶۵۰ - هر گاه داورها در مدت معین در قرارداد داورى یا مدتیکه قانون معین کرده است رای ندهند داورى

آنان کانام بکن خواهد بود مگر اینکه طرفین مدت جدیدی قرار بدهند.

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۱:

ماده ۶۵۱ - شخص ثالثی که مطابق قانون جلب شده یا قبل و یا بعد از ارجاع اختلاف بداورى وارد دعوی میشود میتواند با طرفین دعوی اصلی در ارجاع امر بداورى تعیین داور یا داورهای تعیین شده تراضی کند و اگر موافقت حاصل نگردد بدعوی او مطابق مقررات مستقلا رسیدگی خواهد شد.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۲:

ماده ۶۵۲ - طرفین باید اسناد و مدارک خود را بداور بدهند و داورها نیز میتوانند توتیحات لازم را از آنها بخواهند.

رئیس - موافقین با ایاماده برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۳ خوانده میشود:

ماده ۶۵۳ - هر گاه در ضمن رسیدگی اوضاع و احوالی کشف شود که مربوط بجنحه یا جنایت و در رأی داور مؤثر بوده و تفکیک جهت حقوقی از جزائی ممکن نباشد و همچنین در صورتیکه دعوی مربوطه بکناح یا طلاق یا نسب بوده و رفع اختلاف در امری که راجع بداورى شده متوقف بر رسیدگی باصل نکاح یا طلاق یا نسب بشود رسیدگی داورها تا صدور حکم قطعی از دادگاه صلاحیت دار نسبت بموضوع امر جزائی یا نکاح یا طلاق یا نسب متوقف مینماید.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۴:

ماده ۶۵۴ - دعوی جعل و تزویر در سند بدون تعیین جعل و مزور و یا در صورتیکه تعقیب جعل و مزور بجهتی از جهات قانونی ممکن نباشد از قبل امور جنحه و جنایت مذکور در ماده قبل نیست.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۵:

ماده ۶۵۵ - حکم قطعی مذکور در ماده ۶۵۳ بتوسط دادگاه ارجاع کننده دعوی بداورى بداور ابلاغ میشود و آنچه از مدت داورى در زمان توقیف رسیدگی داورها باقی بوده از تاریخ ابلاغ حکم مزبور حساب میشود و هر گاه دعوی بدون طرح در دادگاه بداور ارجاع شده باشد حکم قطعی را در هر يك از امور مذکور در ماده ۶۵۳ بدرخواست یکی از طرفین دادگاهی که صلاحیت رسیدگی باصل دعوی را دارد ابلاغ مینماید و داورها نمیتوانند برخلاف مقاد حکمی که در امر جزائی یا نکاح یا طلاق یا نسب صادر شده رای بدهند.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۶:

ماده ۶۵۶ - در موارد زیر داورى از بین میرود.

۱ - در صورت تراضی کتبی طرفین

۲ - در صورت فوت یا حجر یکی از طرفین

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۷:

ماده ۶۵۷ - داورها در رسیدگی بر رأی تابع اصول محاکمه نیستند ولی باید شرایط قرارداد داورى را رعایت کنند.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۸:

ماده ۶۵۸ - رأی داور باید موجه و مدلل بوده و مخالف با قوانین موجود حق نباشد.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵۹:

ماده ۶۵۹ - در صورتیکه داورها اختیار صلح داشته باشند میتوانند دعوی را به صلح خاتمه دهند در این صورت صلح نامه ای که با مضای داورها رسیده باشد قابل اجرا خواهد بود.

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۶۰:

ماده ۶۶۰ - اگر یکی از داورها در جلسه‌ای که برای رسیدگی یا مشاوره با اطلاع او معین شده حاضر نشود یا حاضر شده و از دادن رأی امتناع نماید رأی که با کثرت صادر میشود مناط اعتبار است هر چند که در قرارداد داورى اتفاق شرط شده باشد عدم حضور یا امتناع داور از دادن رأی با از امضاء آن باید در يك حکم قید شود

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ماده ۶۶۱

ماده ۶۶۱ - پس از رسیدن رأی داور مدیر دفتر دادگاه ارجاع کننده دعوی بداور یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی باصل دعوی را دارد بامر رئیس دادگاه اصل رأی را بایگانی نموده و رونوشت گواهی شده آنرا برای ابلاغ باصحاب دعوی میفرستد

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶۶۲

ماده ۶۶۲ - هر گاه محکوم علیه تازه روز بعد از ابلاغ حکم باو ضوعاً حکم را اجرا نکرد دادگاه ارجاع کننده دعوی بداورى و یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی باصل دعوی را دارد مکلف است بدرخواست طرف ذینفع برطبق رأی داور يك اجرائی صادر کند

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶۶۳

ماده ۶۶۳ - هر گاه طرفین رأی داور را با اتفاق بعضاً یا کلاً رد کنند آن رأی در قسمت مردود اتفاقی بلا اثر خواهد بود

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶۶۴

ماده ۶۶۴ - تصحیح حکم قبل از انقضاء مدت داورى با داور و بعد از انقضاء مدت با دادگاه صلاحیت دار است رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام کردند) تصویب شد ماده ۶۶۵

ماده ۶۶۵ - در موارد زیر رأی داور اساساً باطل و غیر قابل اجرا است

۱ - در صورتیکه رأی مخالف با قوانین موجود حق باشد

۲ - وقتیکه داور نسبت به مطلبی که موضوع داورى نبوده است رأی داده یا رأی داور پس از انقضاء مدت داورى صادر شده باشد

۳ - در صورتیکه رأی داور با آنچه در دفتر املاک یا بین اصحاب دعوی در دفتر اسناد رسمی ثبت شده و جهتی از جهات قانونی از اعتبار نیفتاده است مخالف باشد

هر گاه داور خارج از حدود اختیار خود رأی داده باشد فقط آن قسمتی از رأی که خارج از حدود اختیار داور بوده باطل است

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶۶۶

ماده ۶۶۶ - در مورد ماده فوق هر يك از طرفین میتوانند از دادگاهی که دعوی را ارجاع بداورى کرده یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی باصل دعوی را دارد حکم به بطلان رأی داور را بخواهند در اینصورت دادگاه مکلف است بدرخواست رسیدگی کرده هر گاه رأی برطبق ماده فوق باطل باشد حکم به بطلان آن بدهد و رسیدگی باصل دعوی تا قطعی شدن حکم بطلان رأی داور متوقف میماند

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - با توجه و دقت بمواد مصوبه این قانون معین میشود که برای هر قسم اعتراض یا شکایت پژوهشی یا فرجامی يك مدتی را معین کرده اند که خارج از آن مدت نباید اعتراض یا شکایتی پذیرفته شود الا در این مبحث راجع با اعتراض به رأی داور در این مبحث هیچ مدت ندارد که تا کی میشود و طرف میتوانند از دادگاه ارجاع کننده بخواهند که رأی داور را که خارج از آن مقررات است باطل کند این مدت ندارد اگر جانی از ابتدای این مبحث تا انتهای این مبحث يك همچو مدتی هست آقای مخبر کمیسیون دادگستری که فعلاً تشریف آوردند ممکن است توضیحاً بیان کنند و اگر نیست موافقت

کننده که در این مانده گری شود که طرفی که میتواند شکایت کند در يك مدت معین حق داشته باشد شکایت کند

مخبر - این نکته که آقای اوحدی تذکر دادند در کمیسیون مشروحه مورد بحث واقع شد علت اینکه نظریه ایشان در کمیسیون تصویب نشد حالا عرض میکنم و آن این است که تقاضای ابطال رأی حکم در چه صورت انجام میشود ماده ۶۶۵ که الساعة تصویب شد میفرماید در موارد زیر رأی داور اساساً باطل و غیر قابل اجراست وقتی که يك نظر یا رأی اساساً باطل شد دیگر تأثیر موضوعی ندارد که شما امروز به دادگاه بروید و تقاضای تصدیق ابطال کنید یا اینکه این رأی در يك دادگاهی بر علیه شما استدلال شود شما مجبور باشید که يك ماه دیگر بروید و تقاضای ابطال کنید و بگویند این رأی باطل است در هر صورت دیگر وقت گذارده شود معنی آن این است که در آن مدت اگر تقاضای ابطال نگردید این رأی معتبر است و مناقات دارد با ماده ۶۶۵ که میگوید اساساً باطل است برای این که اگر در ظرف آن مدت تقاضای ابطال نکردند آن رأی معتبر میشود در صورتیکه این رأی اساساً باطل است آنوقت مواردی که رأی اساساً باطل است گفته شده است يك وقت است که مخالف است آن رأی با قوانین موجود حق يك وقت است که رأی خارج از اختیار داور است مثلاً معین شده است که حکم در مورد مال الاجاره يك خانه رأی بدهد او وارد میشود مثلاً در مورد مال الاجاره خانه همسایه هم رأی میدهد این را نمیشود ترتیب اثر داد این رأی اساساً باطل است چه در ظرف ده روز مثلاً شما تقاضای ابطال نکنید یا نکنید هر وقت کسی که این حکم بنفع او است در دادگاه باین رأی استدلال کرد خواهند گفت که آقای اوحدی باطل است و از اختیار شما خارج است و برخلاف قوانین موجود حق است یا برخلاف مدلول سند رسمی و دفتر املاک است این حرف را بهش خواهند گفت و این رأی هم از بین میرود باین جهت قید زمان بهیچوجه تمییز کرد و ذکر این قید مناقات دارد با ماده ۶۶۵ البته در ماده ۶۶۴ گفتیم که تصحیح حکم را میتوانیم بکنیم اگر مدت حکمیت باقی است و در

ظرف مدت دو ماه که حکم ها باید رأی بدهند در ظرف يك ماه و بعد روزی که رأی دادند اگر اصلاحی لازم داشته باشد در ظرف آن بیست روز دیگر که باقی است از حکم تقاضا میشود که رفع اشتباه بکنند و اگر مدتی گذشته است که دیگر صلاحیت ندارد اصلاح کند و مربوط بدادگاه است اما این ماده را که امروز گذارند مربوط به موارد ابطال است و هیچ زمان تأثیر ندارد زیرا رأی اساساً باطل است و رأی که اساساً باطل شد نمیتواند بر رأی آنی که بعد از آن آمده و رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - آقای مخبر کمیسیون دادگستری باید تصدیق بکنند که بنده با مشاهده ماده فوق و بطلان اساسی این عرض را کرده ام این نکته را بخوبی ملتفت هستم که مسئله فسخ و ابطال این اختصاص بر رأی داور ندارد در دادگاه ها هم ممکن است حقوقاً و جزائماً احکام از دادگاه صادر شود که برخلاف قوانین موجود حق باشد یا برخلاف اساسی این عرض برخلاف قانون باشد یا برخلاف مستندات باشد یا آنچه بنام مرتبه را گذارند که از این مرتبه بروند یا در مرحله و آن رأی را باطل کند یا فسخ کند یا نقض کند یا ابطال کند و برای آنچه مدت معین کردیم بنده بنده عرض کرده ام این مسئله مدت ندارد بلکه تحصیل دلیل بر رأی کسی نمیتواند مدعی نمیشود که این رأی داور و برخلاف موجود حق است دادگاه مدعی نمیشود که داور زائد بر آن چیزی که باو رجوع شده رأی داده ولو بداند نمیتواند این کار را پس باید يك نظر که ضرر میرسد از این رأی داور ورود اعتراض کند بدادگاه ارجاع کننده که این رأی که داور داده است با راجع بیک موضوعی است که مربوط بداور پیش نبوده یا مربوط بیک چیزهایی است که زائد بر موضوع داور پیش بوده یا برخلاف قوانین موجود حق بوده آنرا ما گفتیم که مدت لازم دارد این مدت را میخواهید اضافه کنید نمیخواهید نکنید و الا آن بیاناتی که فرمودید آنها جواب بنده نبود

مخبر - عرض کنم اشتباهی که برای آقای اوحدی ناشی شده است از يك قیاس ساده ایست که رأی دادگاه را با رأی

داور قیاس کردند این کسه قابل قیاس نیست زیرا که دادگاه يك صلاحیت قانونی دارد و این صلاحیت برای همیشه هست و بعملایه قانون معین کرده است که رأی دادگاه در ظرف ده روز قابل اعتراض است یا قابل اجرا است یا در ظرف ده روز قابل فرجام است اما رأی داور يك حالت فوق العاده است طرفین آمده اند بدادگاه صالح و گفته اند که ما نمیخواهیم شمارسیدگی کنیم و ما را احواله کنید يك اشخاصی که طرف اعتماد ما هستند تا آنها رأی بدهند بکار ما و برای آنها يك مقررات خاصی وضع شده که تجاوز از آن مقررات جایز نیست اگر ما قید کنیم که در ظرف ده روز نسبت برای داور بشود اعتراض کرد این مسئله منافات ندارد باماده ۶۶۵ زیرا در آنجا گفته اند که در موارد زیر رأی داور اساساً باطل است و رأیی که اساساً باطل است و يك ورقة پاره و ورق کاغذ غیر قابل استدلالی است چه فرق میکند که امروز در دادگاه تصدیق بر بطلان این بگیریم یا ده روز پایکماه دیگر یا در يك محاکمه که مورد استدلال و استفاده واقع میشود بگوئیم این باطل است این است که اصلاً اگر ما قید زمان نکنیم ماده ۶۶۵ را کلاً نقض کرده ایم زیرا مفهوم مخالفی پیدا میکند که اگر تا ده روز تقاضای ابطال نکردند معتبر است در صورتیکه گفتیم بطور کلی باطل است و این قیاس هم موردی ندارد و قابل قیاس هم نیست که بگوئیم چون رأی دادگاه در ظرف زمان معین قابل استیناف است پس چرا رأی حکم اینطور نیست برای اینکه آن يك مقررات خاصی برایش وضع شده و این يك مقررات خاصی

رئیس - موافقین با ماده ۶۶۶ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۶۶۷؛

ماده ۶۶۷ - در مورد ماده نبل هر گاه بر یک اجرائیه صادر شده باشد دادگاه باید فوراً و قبل از تعیین جلسه بدلائل درخواست کننده توجه کرده هر گاه دلائل را قوی یافت فراری دائر بتوقف عملیات اجرائی صادر نماید.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۶۸؛

ماده ۶۶۸ - در صورتیکه دعوی در مرحله فرجامی رجوع بدآوری شده باشد درخواست اجرا و تصحیح حکم و همچنین حکم به بطلان آن باید از دادگاهی بعمل آید که حکم مورد درخواست فرجام را داده است.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۶۹؛

ماده ۶۶۹ - رأی داور فقط درباره طرفین دعوی و اشخاصی که دخالت و شرکت در تعیین داور داشته و قائم مقام آنان نافذ است و نسبت با اشخاص خارج تأثیری نخواهد داشت.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۰؛

ماده ۶۷۰ - حق الزحمه داورها بعهده طرفین است مگر آنکه در قرارداد دآوری ترتیب دیگری برای پرداخت حق الزحمه مقرر شده باشد.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۱؛

ماده ۶۷۱ - حق الزحمه دآوری تا صد هزار ریال خواسته پنج درصد و نسبت بمزاد از صد هزار ریال تا پانصد هزار ریال خواسته سه درصد و نسبت بمزاد از پانصد هزار ریال در درصد خواسته میباشد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۶۷۲؛

ماده ۶۷۲ - مقدار حق الزحمه داور در مواردیکه خواسته مالی نیست و یا تعیین قیمت آن ممکن نیست بنظر دادگاه معین میشود.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۳؛

ماده ۶۷۳ - در صورتیکه داور متعدد باشد حق الزحمه دآوری بالسویه بین آنها تقسیم میشود.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۴؛

ماده ۶۷۴ - هر گاه بین داور و صاحب دعوی قراردادی

در خصوص میزان حق الزحمه شده باشد مطابق قرارداد عمل میشود مشروط باینکه زاید از میزان مذکور در ماده ۶۷۱ نباشد.

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۵؛

ماده ۶۷۵ - دعاوی مذکوره زیر قابل ارجاع بدآوری نیست:

۱ - دعوی ورشکستگی

۲ - دعاوی راجعه باصل نکاح و طلاق و فسخ نکاح و نسب.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۶۷۶؛

ماده ۶۷۶ - در مورد اختلافات بین زن و شوهر راجع بسوء رفتار و عدم تمکین و نفقه و کسوه و سکنی و نیز هزینه طفلی که در عده شوهر و در حضانت زن باشد از طرف هر يك از زوجین طرح شود دادگاهها میتوانند بدخواست هر يك از طرفین دعوی را الحجاج بدآوری نموده و در صورت عدم تراضی آنها در تعیین داور لاقول دو نفر را از بین اقرباء طرفین و در صورتیکه در محل سکونت خود اقرباء نداشته باشند از اشخاصی که با آنها معاشرت و دوستی دارند تعیین کنند - داورها مکلفند حتی الامکان سعی در اصلاح بین زوجین نموده و در صورتیکه قادر باصلاح نشوند رأی خود را در تشخیص ذبحی بودن یکی از طرفین و تعیین میزان هزینه زن با طفل در صورتیکه موضوع دعوی هزینه زن باشد بدادگاه تقدیم دارند.

اگر بین داورها (در صورتیکه عده آنها زوج باشد) توافق نظر حاصل نشود آنها میتوانند یک نفر را بعنوان داور ثالث بتراضی انتخاب نمایند و چنانچه در تعیین داور ثالث تراضی نشود دادگاه بقرعه تعیین مینماید و در این صورت اکثریت آراء آنها مناط اعتبار است - دادگاه در انتخاب داورها باید انصاف آنها را بحسن اخلاق رعایت نماید.

هر يك از طرفین میتوانند در صورتیکه از رأی داورها شکایت داشته باشند اعتراضات خود را در ظرف یکماه بعد از ابلاغ رأی بدادگاه بدهد و دادگاه در صورتی که اعتراضات

را وارد بدانند بموضوع رسیدگی کرده حکم میدهد.

مرجع دعاوی فوق الذکر دادگاه شهرستان است و در تقاضای که دادگاه شهرستان نباشد دادگاه بخش است.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۷؛

ماده ۶۷۷ - در دعاوی راجعه بتخلیه عین مستأجره از قبیل دکان و مغازه دادگاه میتواند بدخواست یکی از طرفین دعوی را ارجاع بداور نماید مشروط باینکه بدخواست مذکور از طرف مدعی علیه در محاکمات عادی در مدتی که برای اولین لایحه پاسخ نامه مقرر است و در محاکمات اختصاری تا جلسه اول دادرسی بعمل آید.

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - مختصر عرض بنده راجع به این ماده مربوط به قانون مالک و مستأجر است که قبلاً تصویب شده بنظر این بنده ممکن است چون این قانون بعد از آن قانون تصویب میشود توهم شود که این ماده وارد بر مواد قانون مالک و مستأجر است و برای رفع این توهم یا آقای وزیر دادگستری توضیحاً فرمایند که تصویب این ماده وارد بر مقررات مالک و مستأجر نخواهد بود و با موافقت فرمایند که يك کلمه در ذیل این ماده اضافه شود یعنی نوشته شود بارتعاب قانون مالک و مستأجر.

وزیر دادگستری - هیچ محتاج به تصریح نیست همینطور که نوشته شده بروی اصول کلی تکلیف آن معلوم است چون آن يك قانون خاصی است و این هم يك موضوع خاصی است و در آنجا هست که تخلیه را يك دادگاهی باید رأی بدهد و وقتی کسه تقاضای تخلیه از دادگاه شده باشد این قاعده را برای همیشه وضع کرده اند و قانون تعدیل مال الاجاره يك حکم خاصی دارد و ترتیب خاصی است و هیچ ارتباطی با این ماده ندارد.

رئیس - موافقین با ماده ۶۷۷ بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. آقای وزیر دادگستری فرمایشی دارند؛

۴- تقدیم لایحه مربوط به طرز تقسیم محصولات زراعتی بین مالک و زارع

وزیر دادگستری - لایحه است که در موضوع تقسیم محصولات زراعتی بعد از مطالبات زیاد تهیه شده تقدیم میکنم اهمیت آنرا لازم نیست که بنده عرض کنم چون موضوع کشاورزی در تمام کشورهای که کشاورزی هستند فوق العاده اهمیت دارد و مأمندان کشاورزی را در حقیقت میشود گفت که مثل ستون فقرات کشور هستند و لازمست که روابط بین رعیت و مالک روشن و صریح باشد که عالی برای هیچگونه اختلافی نباشد و چو از دوره محاسن تقدیری باقی نمانده نظر با اهمیت لایحه تقاضای يك فوریت میکنم. (لایحه نامبرده تقدیم و بشرح زیر خوانده شد)

مجلس شورای ملی. چون طرز تقسیم محصولات زمینهای زراعتی و در آمد باغها و اشجار و حق تکلیف دام در تمام نقاط کشور بین مالک و زارع یکسان نیست و بقاوت زمان و مکان و عادات و سوابق مخصوص اختلافات و عدم تناسب بشماري در این موضوع وجود دارد که برای رفع آن لازمست رویه واحدی اتخاذ شود مواد زیر باین منظور تنظیم و با قید يك فوریت تقاضای تصویب آن میشود.

ماده ۱- وزارت دادگستری مجازست برای تعیین سهم مالک و زارع نسبت به محصول زمینهای زراعتی اعتم از محصول صیفی و ششوی و سردرختی و اعم از اینکه محصول آبی بوده یا دیمی باشد و آبی اعم از رود آب یا چشمه یا قنات آئین نامه بر اساس عوامل پنجگانه آب و زمین و کار و گاو و بندر و بار عایت کیفیت آب و هوا تنظیم نموده و پس از تصویب هیئت وزیران در هر بخش که قبلاً آگاهی شده باشد بموقع اجرا گذارد.

ماده ۲- برای حل هر اختلاف بین مالک و زارع راجع بامر زراعت بشرط آنکه اختلاف در مالکیت زمین نباشد آئین نامه دادرسی مخصوصی با تعیین مرجع رسیدگی باختلافات که بر اساس تسریع باشد وزارت دادگستری تنظیم مینماید تا در هر بخش که مقتضی بداند طبق آن

باختلافات حاصله رسیدگی شود.

ماده ۳- برای تعیین حدود و شرایط کله داری و باغداری در مورد باغها دامها نیکه زارعین در املاک اربابی داشته و بنا میخواهند دارا شوند وزارت دادگستری بمعییت اداره کل کشاورزی آئین نامه بر اساس اعتدال و در حدی که بامر زراعت سکنه وارد بیاورد تنظیم کرده و پس از تصویب هیئت وزیران در هر بخش که قبلاً آگاهی شده باشد بموقع اجرا میگذارد.

ماده ۴- قرارداد خصوصی بین مالک و زارع در مورد ماده يك و سه چنانچه قبل از وضع این قانون وجود داشته و یا بعداً تنظیم بشود در ارد طرفین قرارداد معتبر بوده و طبق آن عمل خواهد شد و چنانچه مدت قرارداد بیش از پنجاه باشد با انقضای پنجاه سال از تاریخ انعقاد قرار داد ملغی است مگر اینکه با تراخی تجدید گردد.

رئیس - فوریت لایحه مطرح است. آقایانیکه با يك فوریت بودن لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۵- بقیه از شور لایحه اصول محاکمات مدنی و تصویب مواد ۶۷۸ تا ۷۰۸

رئیس - ماده ۶۷۸ لایحه اصول محاکمات مدنی مطرح است.

ماده ۶۷۸- در مورد ماده فوق از حکم داورى که بقرعه معین شده ممکن است در ظرف ده روز پس از ابلاغ درخواست تجدید نظر نمود مگر این که این حق را طرفین اسقاط کرده باشند.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷۹:

ماده ۶۷۹- هیئت تجدید نظر تشکیل میشود از سه نفر از اشخاصی که بشرایط طرفین و در صورت عدم تراضی بقرعه انتخاب میشوند.

حکم هیئت تجدید نظر قطعی است. رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۰:

باشد یا پژوهشی و درخواست فرجامی و اعاده دادرسی يك و نیم درصد نسبت بمبلغ محکوم به که مورد اعتراض باشد کما است فرجامی یا اعاده دادرسی است.

د- هزینه حکمی که پس از نقض فرجامی صادر میشود ربع درصد (۲۵٪) نسبت بمحکوم به حکمی است که مورد رسیدگی مجدد واقع میشود.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۴:

ماده ۶۸۴- در صورتیکه خواسته مسالی نباشد و همچنین در دعوی تصرف عدوانی و رفع مزاحمت و مسامحت و اقرار و تقسیم و حقوق ارتفاقی هزینه دادرسی در دادگاه های بخش در ریال و در سایر دادگاهها بیست و پنج ریال است.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۵:

ماده ۶۸۵- هزینه تأمین دلیل پنجریال است. رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۶:

ماده ۶۸۶- هزینه حکم در موقع دادن درخواست باید داده شود و در صورتیکه تعیین قیمت خواسته در وقت دادن درخواست ممکن نباشد در موقع دادخواست در دادگاههای بخش دو ریال و در دادگاههای شهرستان پنج ریال گرفته میشود و بقیه بعد از تعیین خواسته و صدور حکم اخذ خواهد شد و دادگاه مکلف است قیمت خواسته را قبل از صدور حکم معین نماید.

رئیس - آقای نقابت نقابت (مخبر) - اینجا در آخر ماده يك جمله حذف شده است بنده آنرا میخوانم و با اضافه آن جمله رای گرفته شود. در آخر ماده باید اضافه شود: هزینه حکمی که پس از نقض فرجامی صادر میشود پس از صدور حکم از محکوم له گرفته میشود.

رئیس - رای گرفته میشود به ماده ۶۸۶ یا این اصلاح

ماده ۶۸۰- مقررات راجع بداورهای بدوی از حیث مدت داورى و ترتیب تعیین داور و بطلان رای و غیره شامل داورهای تجدید نظر نیز هست و در صورتیکه مدت داورى تجدید نظر منقضی و داورها رای ندهند یا بطلان رای آنها را دادگاه اعلام کند بدخواست یکی از طرفین دادگاه بدوی رسیدگی کرده و رای میدهد.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۱:

باب نهم - در هزینه دادرسی و دفتر فصل اول - هزینه دادرسی

ماده ۶۸۱- هزینه دادرسی عبارت است از: ۱- هزینه بر گهائی که دادگاه داده میشود.

۲- هزینه قرار و احکام.

رئیس - موافقین با این ماده بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۲ قرائت میشود:

ماده ۶۸۲- هزینه دادخواست کتبی یا شفاهی اعم از دادخواست بدوی و متقابل و اعتراض بحکم غیابی و اعتراض بشخص ثالث و دادخواست پژوهشی و دادخواست اعاده دادرسی و فرجامی و هزینه و کالت نامه و برگ اجرائی در دادگاههای بخش پنجاه ریال و در سایر دادگاه ها يك ریال است.

رئیس - موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۳:

ماده ۶۸۳- هزینه احکام در دعوی که قیمت خواسته معین است بترتیب زیر میباشد:

الف - در دعوی مرحله نخستین نیم درصد نسبت به قیمت خواسته.

ب - در دعوی مرحله پژوهشی و اعتراض بحکم غیابی مرحله نخستین و پژوهشی يك درصد نسبت بمبلغ محکوم به که مورد شکایت پژوهشی و اعتراض است.

ج - در اعتراض شخص ثالث خواه در مرحله نخستین

آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۶۸۷:

ماده ۶۸۷ - هزینه قرار ارجاع بصدوق و کارشناس و اجرای موقت در دادگاه های بخش يك ریال و در سایر دادگاه ها پنج ریال .

مخبر - در آخر ماده کلمه (است) اضافه میشود.

رئیس - موافقین با ماده ۶۸۷ برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۸۸ خوانده میشود:

ماده ۶۸۸ - هزینه تأمین خواسته در دادگاه های بخش دو ریال و در سایر دادگاه ها ده ریال است و پس از صدور قرار دریافت میشود .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ۶۸۹:

ماده ۶۸۹ - برای درخواست پژوهش و فرجام قرارهایی که موافق اصول و عا کما ت مدنی پژوهش و فرجام آنها علیحده از حکم جائز است هزینه زیر دفتراً در موقع تقدیم دادخواست دریافت خواهد شد :

۱ - برای پژوهش از قرار پنج ریال .

۲ - برای فرجام از قرار پانزده ریال .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۰:

ماده ۶۹۰ - در موارد زیر مدعی از تأدیة هزینه دادرسی معاف است :

۱ - دعاوی که خواسته آن دو بیست ریال یا کمتر است

۲ - دعوی اعسار نسبت به هزینه دادرسی

مخبر - در اینجا هم در آخر ماده باید علاوه شود :

در وقت و همچنین دادستان از تأدیة هزینه دادرسی معاف است.

رئیس - موافقین ماده ۶۹۰ با اصلاحی که شد برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۱ خوانده میشود:

فصل دوم - در هزینه دفتر

ماده ۶۹۱ - هزینه تصدیق مطابقت رو نوشت با اصل برای هر صفحه در دادگاه های بخش دو ریال و در سایر دادگاه سه ریال است .

بیست و پنج کلمه يك سطر و پانزده سطر يك صفحه و کسر از سطر و صفحه تمام محسوب است .

مخبر - در سطر دوم ماده جمله و در سایر دادگاه باید اصلاح شود و در سایر دادگاهها .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۲:

ماده ۶۹۲ - برای سایر تصدیقاتی که از دفتر دادگاه در حدود صلاحیت آنها داده میشود در دادگاه های بخش دو ریال و در سایر دادگاهها چهار ریال دریافت میشود .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۳:

فصل سوم در اعسار از هزینه دادرسی

ماده ۶۹۳ - معسر از هزینه دادرسی کسی است که بواسطه عدم کفایت دارائی یا عدم دسترسی بمال خود قادر به تأدیة هزینه دادرسی نیست .

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۴:

ماده ۶۹۴ - همینکه اعسار کسی ثابت شد از نتایج زیر استفاده خواهد کرد :

۱ - معافیت موقتی از تأدیة تمام یا قسمتی از هزینه دادرسی در مورد دعوائی که برای معافیت از هزینه آن ادعای اعسار شده .

۲ - حق داشتن وکیل مجانی .

۳ - معافیت از دادن تأمین که باید اتباع خارجه بدهند در صورتیکه مدعی از اتباع خارجه باشد .

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۵:

ماده ۶۹۵ - معافیت از هزینه دادرسی باید برای هر دعوی علیحده تحصیل شود ولی معسر میتواند در تمام مراحل مربوط بهمان دعوی از حکم اعسار استفاده کند .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۶:

ماده ۶۹۶ - در مورد دعاوی متعدده که مدعی اعسار و یک نفر دفتراً اقامه نماید حکم اعسار که نسبت به یکی از دعاوی صادر شود نسبت به سایر دعاوی مؤثر خواهد بود .

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۷:

ماده ۶۹۸ - دعوی اعسار بضرطیت دادستان اقامه خواهد شد . هر گاه دادگاه صلاحیت دار دادگاه بخش باشد مدیر دفتر دادگاه سمت نمایندگی دادستان را خواهد داشت .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۸:

ماده ۶۹۸ - دعوی اعسار در صورتیکه برای معافیت از پرداخت هزینه مرحله نخستین باشد باید ضمن دادخواست راجع بدعوی اصلی و اگر دعوی اعسار راجع به هزینه اعتراض بحکم باشد در ضمن دادخواست اعتراض اقامه گردد و در صورتیکه برای معافیت از هزینه مرحله پژوهشی یا فرجامی باشد بوسیله دادخواست جداگانه اقامه خواهد شد .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۹۹:

ماده ۶۹۹ - مدیر دفتر مکلف است در ظرف در روز از تاریخ رسید دادخواست اعسار پیرونده را بنظر دادرسی دادگاه برساند تا چنانچه حضور گواهان را در جلسه دادرسی لازم بداند بمدعی اعسار اخطار شود که در روز مقرر گواه های خود را حاضر نماید . مدیر دفتر يك نسخه از دادخواست و مدارك اعسار و بیوست های آنرا برای دادستان و نسخه دیگر را برای طرف دعوی اصلی ارسال و ضمناً روز جلسه دادرسی را تعیین و ابلاغ می نماید - طرف دعوی اصلی میتواند در موقع رسیدگی بدعوی اعسار حاضر شده و اگر دلالتی بر رد اعسار دارد بیان کند ولی عدم حضور او مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد شد و این حکم حضوری محسوب است خواه در رسیدگی نخستین یا در رسیدگی پژوهش صادر شود .

رئیس - موافقین قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷۰۰:

ماده ۷۰۰ - هر گاه مدعی اعسار دعوی خود را تا يك ماه تعقیب نکند دادخواست اعسار بدرخواست طرف دعوی رد و مطابق ماده ۷۰۲ رفتار میشود .

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷۰۱:

ماده ۷۰۱ - حکم قبول اعسار قابل پژوهش و فرجام نیست و از حکم رد اعسار فقط میتوان درخواست پژوهش نمود .

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷۰۲:

ماده ۷۰۲ - هر گاه حکم بر رد اعسار صادر شد بطریق زیر رفتار میشود:

اگر حکم از مرحله نخستین صادر و در ظرف مدت قانونی پژوهش داده نشده باشد مدعی اعسار مکلف است تا ده روز پس از انقضای مدت پژوهش و اگر حکم از مرحله پژوهش صادر شده باشد تا ده روز پس از ابلاغ آن هزینه دادخواست دعوی اصلی را تأدیة نماید و الا دادخواست او رد خواهد شد

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷۰۳:

ماده ۷۰۳ - در صورتیکه دعوی اعسار برای معافیت از هزینه پژوهشی یا فرجامی باشد مدعی اعسار باید تصدیقی از دفتر دادگاه که با اعسار رسیدگی میکند حاکی از تقدیم دادخواست اعسار گرفته در ظرف مدت قانونی بدادخواست پژوهشی یا فرجامی بیوست نماید ولی بجز بان افتادن دادخواست پژوهشی یا فرجامی موقوف به تعیین نتیجه دادخواست اعسار است

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷۰۴:

ماده ۷۰۴ - اگر معسر قوت شود ورثه نمیتواند از حکم اعسار مورث استفاده نمایند لکن قوت مورث در هر يك از

مراحل نخستین و پژوهشی و فرجامی مانع جریان دادرسی در آن مرحله نیست و هزینه دادرسی از ورژنه مطالبه میشود مگر اینکه ورژنه نیز اعسار خود را ثابت نماید

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۷۰۵ - هر گاه مدعی اعسار در دعوی اصلی محکوم باشد واقع شود هزینه دادرسی از او گرفته خواهد شد

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۷۰۶ - اگر تا ده سال از تاریخ صدور حکم اعسار معسر متمکن نگردد دیگر هزینه های که از پرداخت آن موافقت معاف بوده است از او مطالبه نخواهد شد

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۷۰۷ - در صورتیکه ادعا اعسار رد شود دادگاه در ضمن حکم رد اعسار مدعی اعسار را بپرداخت وجوه زیر محکوم خواهد کرد

الف - دو برابر هزینه دعوی اصلی در مرحله ای که برای معافیت از هزینه آن دادخواست اعسار داده شده در صورت تعقیب دعوی اصلی و در غیر اینصورت معادل آن هزینه

ب - حق الوکاله وکیل از بابت دادرسی اعسار در صورتیکه وکیل نیامد برای او معین شده باشد بشرط درخواست وکیل

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده ۷۰۸ - از بازگمان دادخواست اعسار پذیرفته نمیشود و بازگمانی که مدعی اعسار نسبت به هزینه دادرسی باشد و نیز کسی که مدعی اعسار نسبت به هزینه دادرسی خود باشد باید مطابق مقررات قانون تجارت دادخواست ورشکستگی دهد

کسبه جزء مشمول این ماده نخواهند بود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای نوری خطباتی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ هشتم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای دکتر امیری درخواست شش روز مرخصی از هفتم امرداد ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای اورنگ درخواست بیست و یک روز مرخصی از ۸ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای محمد تقی اسفندیاری درخواست هفده روز مرخصی از تاریخ ۶ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای امیر ابراهیمی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ ۵ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای دکتر نیرومند درخواست ده روز مرخصی از چهارم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای فرشی درخواست بیست و چهار روز مرخصی از تاریخ ۱۹ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای اردبیلی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ تصویب نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای فتحی درخواست پانزده روز مرخصی از تاریخ چهارم شهریور نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای شجاع درخواست ده روز مرخصی از تاریخ چهارم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای رفیعی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ پنجم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای هدایت درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ چهارم شهریور نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

از چهارم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با بیست روز درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای دکتر امیری درخواست شش روز مرخصی از هفتم امرداد ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای اورنگ درخواست بیست و یک روز مرخصی از ۸ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای محمد تقی اسفندیاری درخواست هفده روز مرخصی از تاریخ ۶ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای امیر ابراهیمی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ ۵ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای دکتر نیرومند درخواست ده روز مرخصی از چهارم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد

آقای فرشی درخواست بیست و چهار روز مرخصی از تاریخ ۱۹ شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای اردبیلی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ تصویب نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای فتحی درخواست پانزده روز مرخصی از تاریخ چهارم شهریور نموده اند و مسورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای شجاع درخواست ده روز مرخصی از تاریخ چهارم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای رفیعی درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ پنجم شهریور ۱۳۱۸ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

آقای هدایت درخواست بیست و یک روز مرخصی از تاریخ چهارم شهریور نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود

[۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
 رئیس - اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است)
 جلسه آینده روز یکشنبه هجدهم سه ساعت پیش از ظهر دستور هم لوایح موجوده
 (مجلس مقارن ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

دوایست و با نرده هزار ریال اعتبار اضافی به کار بردازی مجلس

ماده واحده - کار بردازی مجلس شورای ملی بچار است که از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی

مبلغ یکصد و سی هزار ریال برای استخدام کارگران فنی جدید و هزینه ماشین آلات و مبلغ هشتاد و پنج هزار ریال کمک
بهنزینه جشن ها از وزارت دارائی دریافت نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه یازدهم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هجده تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری